

Звіт
за результатами моніторингового візиту
до центру соціально-психологічної реабілітації дітей
служби у справах дітей Біляївської районної державної адміністрації
Одеської області

Мета візиту: здійснення моніторингу дотримання прав дітей в системі альтернативної опіки

Місце проведення: вул. Сатова, 8, с. Троїцьке, Біляївський район, Одеська область, 67600

Дата проведення: 28 січня 2019 року

Склад моніторингової групи:

Михайленко В.М., заступник начальника Відділу моніторингу прав дитини та сім'ї.

За участі Світлани Ключко, виконавчого директора Громадської спілки "Українська мережа за права дитини", Тетяни Петракевич, громадського монітора.

Моніторинговий візит здійснювався у присутності директора Синиці Ольги Вікторівни.

На час візиту в закладі перебувало 17 дітей, з них 3 – дошкільного віку.

За результатами моніторингового візиту виявлено низку порушень законодавства, що призвело до порушення прав дітей, а саме:

1. Порушується право дітей на повноцінне харчування.

Відповідно до наданих на розгляд моніторингової групи документів, зокрема щодо бюджетного фінансування, діти в закладі харчуються на суму 14 грн. на день, що не забезпечує їх потреб. Зазначене не відповідає нормам харчування дітей в ЦСПР, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 22.11.2004 № 1591.

Крім того, в їдальні не вивішується щоденне меню. В шафі на кухні виявлено рюмки, а також на підносі, прикритому брудними листами з журналу, зберігались курячі битки. У закладі відсутні виделки.

Також не дотримуються правила зберігання продуктів, стікери на продуктах харчування відсутні. У закупівельних документах на продукти харчування зазначається загальна сума, вага та назва «Продукти харчування різні», що не дає можливості визначити, які саме продукти закуповувалися. Так, закладом було придбано продукти на суму понад 55 тис. грн і вагою 100 кг, проте дізнатись, що це були за товари, ціна яких понад 500 грн/кг неможливо.

2. Порушується право дитини на належне матеріальне забезпечення. Мило та засоби гігієни видаються дітям тільки за дозволом персоналу, немає індивідуального одяг та натільної білизни.

3. Санітарно-гігієнічні умови утримання приміщень незадовільні.

На день візиту в приміщеннях груп був неприємний запах. Кімнати невеликі, розраховані на 6-8 дітей, облаштовані двох'ярусними ліжками. Є тумбочки, утім тримати там можна лише дрібні речі (гребінець, зубну щітку, дзеркальце тощо). Речі тримають в загальній шафі: якщо це одяг, то він зберігається у комірника, якщо це натільна білизна, то в коридорі поверх шафи є коробка, в якій діти можуть вибрати собі білизну (особистих речей у дітей немає).

Діти можуть помитись в душі тільки у разі, якщо їм видали засоби гігієни і вихователь погодився постояти біля дверей душу, щоб інші вихованці не зайшли.

У душовій кімнаті сморід, каналізація потребує ремонту.

4. Не забезпечується на належному рівні право дітей на дошкільну освіту.

Для дітей дошкільного віку, які здобувають дошкільну освіту в закладі, недостатньо дидактичного матеріалу для мовленнєвого розвитку, пізнавальних процесів, дрібної моторики рук. Індивідуальної роботи з дітьми дошкільного віку не планується.

Зазначене свідчить про відсутність контролю за освітнім процесом дітей дошкільного віку з боку відповідальних за це осіб (заступник директора з навчально-виховної роботи).

5. Не забезпечується право дітей, батьків на отримання соціальних послуг, у тому числі психологічних, соціально-педагогічних.

Не забезпечується на належному рівні робота психолога з дітьми. Індивідуальної роботи, спрямованої на корекцію емоційного стану дитини, формування особистісних якостей, не ведеться. Не здійснюється робота з батьками щодо створення умов для реінтеграції дитини в родину. Психологом закладу проводиться психо-діагностика емоційного розвитку дітей, проте потім вона не аналізується, рекомендації вихователям та іншим працівникам закладу не надаються.

Також, в особових справах дітей відсутні витяги з обліково-статистичних карток дітей, які опинилися в складних життєвих обставинах, та плани соціального захисту дітей, які опинилися в складних життєвих обставинах, що не відповідає наказу Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту від 18.11.2008 № 4591 «Про затвердження Порядку ведення особової справи дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування, та форми індивідуального плану соціального захисту дитини, яка опинилася в складних життєвих обставинах, дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування».

Як наслідок, немає можливості з'ясувати, чи поставлені діти службою у справах дітей на облік дітей, які опинилися в складних життєвих обставинах, яких заходів із соціального захисту потребує дитина у відповідності до її індивідуальних потреб, чи здійснюється центром соціальних служб для сім'ї,

дітей та молоді за місцем проживання батьків соціальний супровід сім'ї з метою подолання ознак СЖО та повернення дитини в родину.

6. Зафіксовано порушення права неповнолітнього на освіту.

У заклад 03.09.2018 влаштовано неповнолітнього який є громадянином Зі слів
адміністрації закладу, хлопець не знає української мови і не хоче відвідувати школу. Утім в ЗЗО, де навчаються діти із закладу, є російськомовні класи. Питання індивідуального навчання дитини не розглядалося. Зазначене не відповідає частині третій статті 23 Конвенції ООН про права дитини.

7. Типовим положенням про центр соціально-психологічної реабілітації дітей, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 28.01.2004 № 87, передбачається, що дитина може бути влаштована до закладу за особистим зверненням. Проте вхідна хвіртка закрита, дзвінок на ній відсутній, що унеможливорює дитині самостійно звернутися до закладу за допомогою.

Рекомендації:

1. Голові Біляївської районної державної адміністрації:

1.1. Здійснити заходи щодо забезпечення належного рівня харчування, виховання та утримання дітей в центрі соціально-психологічної реабілітації дітей, зміцнення матеріальної бази закладу.

1.2. Забезпечити особистий контроль за станом утримання і виховання дітей в закладі.

1.3. Провести службову перевірку щодо причин порушення прав дітей на належне утримання, харчування, виховання, освіти, гармонійний розвиток, психологічну допомогу тощо, за результатами винних посадових осіб притягнути до адміністративної відповідальності.

2. Директору закладу:

2.1. Забезпечити постійний контроль за санітарним станом приміщень, зберіганням продуктів харчування у закладі.

2.2. Забезпечити контроль за освітньо-виховним процесом дітей, у тому числі дітей дошкільного віку.

2.3. Вжити заходів щодо належного виконання посадових обов'язків психологом закладу.

2.4. Вжити заходів щодо неухильного дотримання виконання норм харчування дітей відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 22.11.2004 № 1591.

2.5. Укомплектувати особові справи дітей у відповідності до наказу Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту від 18.11.2008 № 4591 «Про затвердження Порядку ведення особової справи дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування, та форми індивідуального плану соціального захисту дитини, яка опинилася в складних життєвих

обставинах, дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування».

3. Службі у справах дітей Біляївської районної державної адміністрації:

3.1. Забезпечити здійснення систематичного контролю за умовами утримання та виховання дітей в центрі соціально-психологічної реабілітації дітей.

3.2. Покращити взаємодію з центром соціально-психологічної реабілітації дітей, центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді в частині забезпечення соціальної роботи з батьками, діти яких перебувають в центрі соціально-психологічної реабілітації дітей, спрямованої на подолання ознак складних життєвих обставин.

**Заступник начальника Відділу
моніторингу прав дитини та сім'ї**

В. Михайленко